

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๑๖๔๖๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอรื้อกรณีการคืนหลักประกันสัญญา

เรียน นายกองคการบริหารส่วนตำบลทุ่ง

อ้างถึง หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง ที่ สฎ ๗๖๐๐๑/๓๒๗ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง (อบต. ทุ่ง) อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แจ้งว่า อบต. ทุ่ง ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด วิเศษการโยธา ๒๐๐๒ ดำเนินการก่อสร้างฝายน้ำล้นบ้านนายเพ็ญ แบบ มข ๒๕๒๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่ง เป็นเงินจำนวน ๕๕๑,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๑๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ โดยวางหลักประกันสัญญาเป็นเงินสดจำนวน ๒๗,๕๕๐ บาท และจะคืนให้ผู้รับจ้าง เมื่อพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้วเท่านั้น ต่อมา อบต. ทุ่ง ได้ตรวจสอบแล้วพบว่าห้างฯ โดยนายคุณวุฒิ วิเศษ ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเพียงคนเดียวได้เสียชีวิตแล้ว และ อบต. ทุ่ง ไม่สามารถติดต่อกับห้างฯ เพื่อคืนหลักประกันสัญญาได้ อบต. ทุ่ง จึงขอหารือ ดังนี้

๑. ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) การคืนเงินหลักประกันสัญญาให้คืนแก่คู่สัญญาโดยเร็ว และอย่างช้า ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญา หากห้างฯ ไม่มีหนังสือขอคืนหลักประกันสัญญา อบต. ทุ่ง สามารถคืนหลักประกันสัญญาให้กับห้างฯ ได้หรือไม่

๒. หากห้างฯ ไม่มารับหลักประกันสัญญา อบต. ทุ่ง สามารถนำส่งหลักประกันสัญญาเป็นรายได้ของ อบต. ทุ่ง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/๑๔๔๔๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๗ ได้หรือไม่

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีข้อหารือ ๑ และ ๒ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๘ บัญญัติว่า “การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุที่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ หรือข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐอื่นที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วแต่กรณี รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและการตรวจรับและจ่ายเงิน

ยัง ...

ยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ หรือข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวรวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุดังกล่าวยังไม่ได้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางหรือของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐหรือในกรณีที่มีการยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุดังกล่าว การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุนั้นหรือการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุครั้งใหม่ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ จากหลักการดังกล่าว กรณีหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับ และได้ดำเนินการตรวจรับและเบิกจ่ายเงินแล้วเสร็จ จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาพิจารณาตามนัยมาตรา ๑๒๘ ในกรณีนี้จึงต้องนำระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้ในการพิจารณา หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง (อบต. ทุ่ง) ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด วิเศษการโยธา ๒๐๐๒ ดำเนินการก่อสร้างฝายน้ำล้นบ้านนายเพ็ญ แบบ มข ๒๕๒๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่ง ตามสัญญาเลขที่ ๑๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งห้างฯ ได้วางหลักประกันสัญญาเป็นเงินสดจำนวน ๒๗,๕๕๐ บาท โดยเงื่อนไขในสัญญาฯ ข้อ ๓ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา วรรคสอง กำหนดว่า “หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าจ้างจะคืนให้เมื่อผู้รับจ้างพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญานี้แล้ว” ต่อมาห้างฯ โดยนายคุณวุฒิ วิเศษ ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเพียงคนเดียวได้เสียชีวิต และ อบต. ทุ่ง ไม่สามารถติดต่อกับห้างฯ เพื่อคืนหลักประกันสัญญาได้ โดยกรณีการคืนหลักประกันสัญญาหน่วยงานของรัฐย่อมต้องคืนให้แก่คู่สัญญาหรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว เมื่อพิจารณาตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๒) หลักประกันสัญญา ให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ทำให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอน โดยมีใช้เป็นความผิดของตน” และมาตรา ๓๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้” จะเห็นได้ว่า จากหลักการดังกล่าวข้างต้น เมื่อคู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันสัญญานั้นให้แก่คู่สัญญาโดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนจากคู่สัญญาก่อน ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการติดต่อกับคู่สัญญาได้ หรือคู่สัญญามีหนังสือแจ้งขอคืนหลักประกันสัญญา ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

ข้อ ๑๗๐ ...

ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง แต่หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถติดต่อคู่สัญญาได้ และได้ติดตามให้คู่สัญญามารับหลักประกันสัญญาคืนภายในกำหนดแล้ว หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ภู่อสุกุล)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖